

# OBSAH

|                                                                                           |           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Poděkování .....                                                                          | IX        |
| O autorce .....                                                                           | X         |
| Seznam pojmů a zkratk .....                                                               | IX        |
| Předmluva .....                                                                           | XII       |
| Úvodem k publikaci .....                                                                  | XV        |
| <b>1 Téma v číslech a v legislativním kontextu .....</b>                                  | <b>1</b>  |
| <b>2 Nesezdané soužití: terminologické a definiční aspekty .....</b>                      | <b>5</b>  |
| <b>3 Hodnotová východiska právní úpravy nesezdaného soužití .....</b>                     | <b>9</b>  |
| 3.1 Rovnost v rodinném soužití .....                                                      | 9         |
| 3.2 Respekt k autonomii vůle a ochrana slabší strany .....                                | 13        |
| 3.2.1 Inspirace v limitech smluvní autonomie v manželství .....                           | 18        |
| 3.3 Manželství „nižšího stupně“ .....                                                     | 20        |
| <b>4 Koncepce právní úpravy nesezdaného soužití v evropském kontextu .....</b>            | <b>23</b> |
| 4.1 Přístupy dle rozsahu právní úpravy .....                                              | 24        |
| 4.2 Opt-in a opt-out režim .....                                                          | 26        |
| 4.3 Participační a kompenzační model .....                                                | 28        |
| 4.4 Formulační a diskreční přístup .....                                                  | 30        |
| 4.5 Judikatura ESLP .....                                                                 | 30        |
| 4.6 Principy Komise pro evropské rodinné právo .....                                      | 33        |
| 4.6.1 Principy a ochrana bydlení .....                                                    | 33        |
| 4.6.2 Principy a výživné, povinnost přispívat na potřeby rodinné domácnosti .....         | 34        |
| 4.6.3 Principy a majetkoprávní otázky .....                                               | 35        |
| <b>5 Reflexe právních koncepcí nesezdaného soužití ve vybraných právních rádech .....</b> | <b>37</b> |
| 5.1 Německo .....                                                                         | 37        |
| 5.2 Itálie .....                                                                          | 39        |
| 5.3 Státy bývalé Jugoslávie .....                                                         | 39        |
| 5.3.1 Slovinsko .....                                                                     | 39        |
| 5.3.2 Chorvatsko .....                                                                    | 40        |

|          |                                                                                                            |           |
|----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 5.4      | Severské státy .....                                                                                       | 41        |
| 5.4.1    | Švédsko .....                                                                                              | 41        |
| 5.4.2    | Finsko .....                                                                                               | 43        |
| 5.4.3    | Norsko .....                                                                                               | 44        |
| 5.5      | Britské ostrovy .....                                                                                      | 44        |
| 5.5.1    | Irsko .....                                                                                                | 44        |
| 5.5.2    | Skotsko .....                                                                                              | 46        |
| 5.5.3    | Anglie a Wales .....                                                                                       | 49        |
| <b>6</b> | <b>Slabší strana v nesezdaném soužití v českém kontextu .....</b>                                          | <b>55</b> |
| 6.1      | Slabost .....                                                                                              | 55        |
| 6.2      | Postavení rodiče primárně pečujícího o společné dítě v nesezdaném soužití .....                            | 58        |
| 6.2.1    | Demografická a sociologická data .....                                                                     | 59        |
| 6.2.2    | Příjmový potenciál druhá a družky .....                                                                    | 64        |
| 6.2.3    | Právní rámec .....                                                                                         | 66        |
| 6.2.4    | Subjektivní faktory .....                                                                                  | 68        |
| <b>7</b> | <b>Ochrana slabší strany v souvislosti s ukončením nesezdaného soužití v českém právu .....</b>            | <b>71</b> |
| 7.1      | Ochrana obydlí, <i>de lege lata</i> i <i>de lege ferenda</i> .....                                         | 72        |
| 7.1.1    | Ochrana obydlí – <i>de lege lata</i> .....                                                                 | 72        |
| 7.1.2    | Ochrana obydlí – <i>de lege ferenda</i> .....                                                              | 75        |
| 7.2      | Vyživovací povinnost druhů, <i>de lege lata</i> i <i>de lege ferenda</i> .....                             | 77        |
| 7.3      | Majetkové dispozice mezi druhy v kontextu ochrany slabší strany, <i>de lege lata</i> .....                 | 80        |
| 7.3.1    | Lichva (§ 1796 OZ) .....                                                                                   | 81        |
| 7.3.2    | Neplatnost právních jednání pro rozpor s dobrými mravy (§ 580 OZ) .....                                    | 86        |
| 7.3.3    | Bezdůvodné obohacení (§ 2991 OZ) .....                                                                     | 89        |
| 7.3.1.1  | Mimoprávní spravedlivý důvod a společenská úsluha ...                                                      | 90        |
| 7.3.1.2  | Vědomé plnění nedluhu .....                                                                                | 92        |
| 7.3.1.3  | Judikatura ve vybraných otázkách<br>bez důvodného obohacení mezi druhy .....                               | 94        |
| 7.3.4    | Vypořádání spoluvlastnictví .....                                                                          | 97        |
| 7.3.4.1  | Vypořádání investic .....                                                                                  | 97        |
| 7.3.4.2  | Odklad vypořádání spoluvlastnictví .....                                                                   | 99        |
| 7.3.4.3  | Způsoby vypořádání spoluvlastnictví .....                                                                  | 102       |
| 7.4      | Vypořádání nemajetkových příspěvků druhá v kontextu rozdělení<br>rodinných rolí, <i>de lege lata</i> ..... | 103       |
| 7.4.1    | Ohodnocení péče o děti a domácnost .....                                                                   | 104       |
| 7.4.2    | Náhrada škody .....                                                                                        | 107       |
| 7.4.3    | Právo na vydání bezdůvodného obohacení .....                                                               | 109       |

|          |                                                                                             |     |
|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 7.4.4    | Práva z inomínátní smlouvy .....                                                            | 112 |
| 7.4.5    | Práva plynoucí z ustanovení o společnosti .....                                             | 113 |
| 7.5      | Majetkoprávní otázky spojené se zánikem nesezdaného soužití<br><i>de lege ferenda</i> ..... | 115 |
| <b>8</b> | <b>Závěr</b> .....                                                                          | 121 |
| 8.1      | Východiska a metodologické přístupy .....                                                   | 121 |
| 8.2      | Základní závěry <i>de lege lata</i> .....                                                   | 121 |
| 8.3      | Slabší strana a potřeba cílené ochrany .....                                                | 124 |
| 8.4      | Vyvažování autonomie vůle a ochrany slabší strany .....                                     | 125 |
| 8.5      | Zahraniční přístupy a evropské standardy .....                                              | 125 |
| 8.6      | Návrhy <i>de lege ferenda</i> .....                                                         | 128 |
| 8.7      | Závěrečné zhodnocení .....                                                                  | 130 |
|          | Summary .....                                                                               | 131 |
|          | Použité zdroje .....                                                                        | 136 |
|          | Věcný rejstřík .....                                                                        | 146 |